

HØRINGSNOTAT

Center
Center for undergrund, viden
og adfærd

Kontor
Kontor for klimadata og ener-
gieffektivitet

Dato
07-01-2025

J nr. 2025 - 46

Akt-id 574087

/ KLVAB

Høringsnotat vedr. forslag til lov om ændring af lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion, lov om fjernkøling, lov om varmforsyning og forskellige andre love (Implementering af dele af det omarbejdede energieffektivitetsdirektiv, herunder indsamling af oplysninger om det offentlige energiforbrug og renoveringer af offentlige bygninger, energieffektivitetskrav i offentlige udbud, energieffektivitetskrav på varme- og køleområdet m.v.)

Forslag til lov om ændring af lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion, lov om fjernkøling, lov om varmforsyning og forskellige andre love (Implementering af dele af det omarbejdede energieffektivitetsdirektiv, herunder indsamling af oplysninger om det offentlige energiforbrug og renoveringer af offentlige bygninger, energieffektivitetskrav i offentlige udbud, energieffektivitetskrav på varme- og køleområdet m.v.) blev sendt i ekstern høring den 30. oktober 2024 med frist for afgivelse af høringssvar den 27. november 2024.

Der er modtaget i alt 25 høringssvar i høringsperioden.

Følgende 18 høringsparter har fremsendt bemærkninger til lovforslaget:

- BL – Danmarks Almene Boliger
- Dansk Erhverv
- Dansk Fjernvarme
- Dansk Industri
- Danske Bygningskonsulenter
- Danske Regioner
- Datacenter Industrien
- Energiforum Danmark
- Forbrugerrådet Tænk
- Foreningen af Rådgivende Ingeniører
- Forsyningstilsynet
- Frederiksberg Forsyning
- Green Power Denmark
- HOFOR
- KL
- Landbrug & Fødevarer
- SYNERGI
- Vedvarende Energi

Følgende 7 høringsparter har oplyst, at de ingen bemærkninger har til lovforslaget:

- Dansk Arbejdsgiverforening
- Arbejdstilsynet
- Danske Kloakmestre

- Banedanmark
- Dataetisk Råd
- VELTEK
- Københavns Kommune

I det følgende vil de væsentligste punkter i de indkomne høringssvar blive gennemgået efterfulgt af Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets bemærkninger for hvert emne. Ministeriets bemærkninger er markeret med kursiv. For detaljerede oplysninger om svarenes indhold henvises der til de fremsendte høringssvar, som kan ses på Høringsportalen.

Høringssvarene har berørt følgende emner:

Nr. 1 Bemyndigelser til at fastsætte regler om indberetning og offentliggørelse af offentligt energi- og vandforbrug og renoveringer m.v., inkl. indberetninger og gældende ret

Nr. 2 Socialt boligbyggeri

Nr. 3 Hensyn til CO₂-emissioner ved offentlige investeringer og aktiviteter

Nr. 4 Bemyndigelser til fastsættelse af regler om energieffektivitet m.v. i offentlige udbud

Nr. 5 Bemyndigelser til at fastsætte regler om finansierings-, informations- og tekniske aktiviteter for at fremme energieffektivitet

Nr. 6 Bemyndigelser til at fastsætte regler om anvendelse af princippet om energieffektivitet først

Nr. 7 Bestemmelser om ændring af Rådet for Energieffektiv Omstilling (REO)

Nr. 8 Bestemmelser, herunder bemyndigelser, om kontraktlige forbrugerrettigheder for fjernvarme, fjernkøling og varmt brugsvand

Nr. 9 Bestemmelser, herunder bemyndigelser, om kommunal varme- og køleplanlægning

Nr. 10 Bemyndigelser til at fastsætte regler om cost-benefit-analyser og overskudsvarme m.v.

Nr. 11 Øvrige bemærkninger

Ad nr. 1: Bemyndigelser til at fastsætte regler om indberetning og offentliggørelse af offentligt energi og vandforbrug og renoveringer m.v., inkl. indberetninger og gældende ret

Danske Regioner bemærker, at de allerede i dag har en strategi om "Grønne Hospitaler", der bl.a. rummer målsætningen om at halvere regionernes samlede CO₂-udledninger inden 2035, og mener derfor, at det kan være overflødigt med nye regler, der pålægger regionerne en praksis med energieffektivitet ift. bygningsmassen. Danske Regioner tager forbehold for den konkrete udmøntning af bemyndigelsen, der relateres til energieffektivitetsdirektivets artikel 6 (energirenoveringsforpligtigelsen), og opfordrer til, at der bruges modeller, som videst muligt reducerer og minimerer de administrative byrder ifm. rapportering.

Endvidere mener Danske Regioner, at bemyndigelsen om at fastsætte regler om indberetning og offentliggørelse af offentligt energi og vandforbrug og renoveringer vil udløse væsentlige administrative byrder og tidskrævende opgaver. Derfor påpeger Danske Regioner, at udmøntning af forslaget bør målrettes på et digitalt set-up for rapportering og indberetning. Det er afgørende for Danske Regioner, at rapporteringsmodellen bliver administrativt enkel. Danske Regioner mener, at lovforslaget kan have økonomiske konsekvenser, og ønsker derfor kompensation svarende til de afledte økonomiske konsekvenser for regionerne.

Dansk Erhverv mener, at kravet om energirenovering af offentlige bygninger fra energieffektivitetsdirektivet bør indfries i sammenhæng med kravet til offentlige bygninger fra det omarbejdede bygningsdirektiv. Dansk Erhverv foreslår, at der bør ses på mulighederne for at fremme alternative finansieringsmetoder til offentlige energirenoveringer.

Dansk Industri støtter forslaget om at kunne fastsætte regler om indberetning og offentliggørelse af offentlige institutioners energi- og vandbrug.

Energiforum Danmark er bekymret for om den hjemmel, der gives ift. reglerne om energieffektivisering i offentlige bygninger, er tilstrækkelig set ift. direktivets ambitionsniveau og stiller spørgsmål om der ud fra de givne rammer, vil kunne stilles krav om andet end tiltag med korte tilbagebetalingstider, endsige stille krav om renoveringer.

KL fremhæver, at såfremt kommunerne pålægges at indberette oplysninger om energi- og vandforbrug til statslige myndigheder, vil det være en ny administrativ opgave for kommunerne og dermed afkræve DUT-forhandlinger.

Synergi bemærker, at ministerens bemyndigelser til at fastsætte krav til gennemførelse af årligt energisparemål på 1,9 pct. og årligt krav om renovering af 3 pct. af den offentlige sektors bygningsareal, bør være tilstrækkeligt stærke til at sikre gennemførelse af kravene og foreslår derfor, at § 13, stk. 2, nr. 4 i lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion ændres fra "gennemføre energibesparelsesaktiviteter, når de udgifter, som er forbundet med aktiviteten, forventes at blive modsvaret af driftsbesparelser inden for kortere tid" til at "gennemføre energibesparelsesaktiviteter i overensstemmelse med opnåelse af mål for energibesparelser jf. § 4, stk. 3 eller opfyldelse af nationale forpligtelser i medfør af EU-direktiver".

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at direktivets forpligtelser om energisparemål og renoveringer for den offentlige sektor skal gennemføres i national ret. Energistyrelsens beregninger viser, at energisparemålet på 1,9 pct. årligt fra 11. oktober 2025 forventes at blive indfriet ud fra de tiltag, som allerede er iværksat i dag, til og med 2028.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bekræfter, at der efter § 13, stk. 2, nr. 4 i lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion, der beskriver generelle regler for energieffektivitet, fremgår hjemmel til at "gennemføre energibesparelsesaktiviteter, når de udgifter, som er forbundet med aktiviteten, forventes at blive modsvaret af driftsbesparelser inden for kortere tid". Ministeriet bemærker, at den nævnte bestemmelse er af generel karakter og at den er suppleret af mere specifikke regler, når det gælder offentlige bygninger. Navnlig er der efter § 21 og 22 i lov om fremme af energibesparelser i bygninger bemyndiget hjemmel til klima-, energi- og forsyningsministeren til at stille krav om, at der kan gennemføres energibesparelsesprojekter i bygninger, blot investeringen er rentabel inden for investeringens estimerede levetid. Ministeriet vurderer herudfra, at der vil kunne udmøntes regler, der kan gennemføre direktivets forpligtelser om energisparemål og renoveringer for så vidt angår den offentlige sektor.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet forventer, at dataindhentning i videst muligt omfang vil blive baseret på allerede tilgængelige datakilder, fx BBR-data og energimærkningsdata, som løbende skal opdateres, jf. lov om fremme af energibesparelser i bygninger § 19. Energistyrelsen arbejder aktuelt med at validere og opgøre forpligtelsernes omfang ud fra allerede tilgængelige datakilder. Der kan være situationer, hvor datakilderne ikke indeholder tilstrækkelige data, hvorfor data skal indberettes eller indhentes på anden vis. Udmøntning af regler om indberetning og indhentning m.v. vil fremgå af bekendtgørelse.

Ad nr. 2: Socialt boligbyggeri

BL - Danmarks almene boliger foreslår, at gengivelsen af direktivets § 6, stk. 1, om undtagelse af socialt boligbyggeri, som fremgår på lovforslagets side 29, bør udgå af hensyn til, at det kan give anledning til forvirring, hvis bemærkningen fremgår, da almene boliger ikke er omfattet af begrebet offentlige organer. Dernæst fremhæves, at almene boliger ikke er omfattet af offentlige organer, og derfor ikke er omfattet af kravet om renovering af 3 pct. af det samlede etageareal fsva. artikel 6 i energieffektivitetsdirektivet, hvorfor sætningen "Socialt boligbyggeri kan undtages for forpligtelsen, hvis renoveringen ikke vil være omkostningsneutral, eller hvis renoveringen vil føre til huslejestigninger" bør udgå fra bemærkningerne til lovforslaget.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at den citerede tekst indeholdende "socialt boligbyggeri" er en gengivelse af ordlyden af direktivets artikel 6, stk. 1. Det ligger ikke inden for rammerne af lovforslaget at foretage ændringer i ordlyden af et direktivs bestemmelse, når bestemmelsen citeres. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet er enig i, at almene boligselskaber ikke er omfattet af definitionen af offentlige organer, og almene boligselskabers ejede bygninger er derfor ikke omfattet af forpligtelsen ved artikel 6, stk. 1.

Ad nr. 3: Hensyn til CO₂-emissioner ved offentlige investeringer og aktiviteter

Dansk Industri og Synergi foreslår at tilføje "over hele livscyklussen" til ny § 13, stk. 4, nr. 1. i lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion, hvortil der i lovforslaget fremgår at, der skal tages "hensyn til CO₂-emissioner i forbindelse med investeringer og aktiviteter".

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at den foreslåede bestemmelse til § 13, stk. 4 nr. 1, sker med henblik på indfrielse af direktivets krav om at tilskynde offentlige aktører til at tage hensyn til CO₂-emissioner ved offentlige investeringer og aktiviteter, og ikke med henblik på et krav i direktivet om, at offentlige aktører skal udføre specifikke tiltag. Det bemærkes i tillæg hertil, at det ikke i alle tilfælde ved offentlige investeringer og aktiviteter vurderes hensigtsmæssigt at udføre en livscyklusanalyse, bl.a. da det kan være omkostningstungt, såfremt der ikke forelægger den fornødne data e.l. Bestemmelsen fremsættes således uden at indføre "over hele livscyklussen", da det giver den nødvendige fleksibilitet til at tage hensyn til CO₂-emissioner ved offentlige investeringer og aktiviteter over hele livscyklussen, hvor det vurderes hensigtsmæssigt.

Ad nr. 4: Bemyndigelser til fastsættelse af regler om energieffektivitet m.v. i offentlige udbud

Danske Regioner bemærker, at såfremt der indføres krav om energieffektivitet i fremtidige udbud, vil der være risiko for, at ordregivende myndigheder kan miste en del fleksibilitet, der i dag er med til at fremme optimal konkurrence. Samtidigt er der risiko for, at kommende krav på området kan skabe nye opgavebyrder i form af proceskrav og transaktionsomkostninger. Det er afgørende for Danske Regioner, at fleksibiliteten i udbud bevares. Hertil fremhæves, at regionerne pt. inddrager hensyn til livscyklusbetragtninger og krav om høj energieffektivitet i relevante udbud.

Danske Regioner fraråder, at offentlige ordregivere pålægges byrder om at dokumentere, at det ikke er teknisk muligt at kræve høj energieffektivitet i et udbud.

Danske Regioner er i øvrigt uenige i vurderingen af, at udmøntningen af bemyndigelserne ikke vil føre til økonomiske konsekvenser af betydning. Danske Regioner påpeger, at den konkrete udmøntning af reglerne potentielt kan føre til reduceret fleksibilitet og manøvrerum for offentlige ordregivere til at tilrettelægge udbud, der videst muligt fremmer en gunstig konkurrencesituation, hvilket kan medføre højere priser på produkter. Såfremt der skulle komme økonomiske konsekvenser, ønsker Danske Regioner at disse kompenseres.

BL – Danmarks Almene Boliger mener, at konsekvenserne af at stille betingelser for byggeri og renoveringer i forbindelse med offentlige udbud er meget uklare. Dertil stilles der spørgsmål til, om regler om energieffektivitet i offentlige udbud vil fordyre byggeriet med stigende huslejer til følge, fordi energibesparelser ikke modsvarer større byggeomkostninger, samt om regler om energieffektivitet i offentlige udbud vil give bindinger ift. materialevalg, og om dette har betydning for byggeriets langsigtede holdbarhed og livscyklus.

Dansk Fjernvarme påpeger, at de læser lovbemærkningerne således, at bemyndigelserne om offentlige udbud forventes alene at skulle anvendes til minimumsimplementering. Men skriver også, at bemyndigelsen ikke bør give ministeren videre rammer til at fastsætte regler, der medfører krav om indkøb til ordregivende myndigheder.

Foreningen af Rådgivende Ingeniører anbefaler, at der sikres klare retningslinjer for, hvordan energieffektivitet dokumenteres og vurderes i udbud, og bemærker at det er afgørende, at reglerne præcist definerer, hvilke ordregivende organer og enheder, der er omfattet.

KL opfordrer til, at udmøntningen af regler om krav om energieffektivitet i offentlige udbud sker med fokus på at minimere administrative byrder for kommunerne. KL bemærker, at kommunerne allerede stiller relevante energikrav i forbindelse med udbud, herunder gennem Staten og Kommunernes Indkøbsservice. Det anbefales derfor, at ny regulering harmoniseres med eksisterende praksis for at udgå overlap og sikre en sammenhængende indsats. Dertil opfordres til, at eventuelle krav til ordregivere indføres, så der pålægges så få administrative byrder som muligt.

Danske Bygningskonsulenter fraråder, at § 21, stk. 1, nr. 7-9 i lov om fremme af energibesparelser i bygninger ændres, da disse tre bestemmelser i bemyndigelsen er med til at sikre fremme af energibesparelser og øger energieffektivitet i offentlige bygninger. Danske Bygningskonsulenter fremhæver, at mange offentlige bygningsejere ikke har valgt at energimærke bygningerne, og at dette bl.a. medfører, at bygningsejerne ikke kender bygningernes potentiale for energibesparelser. I forlængelse af dette pointeres det, at det fulde energibesparelspotentiale ikke kan opnås, hvis de tre bemyndigelser i § 21, stk. 1, nr. 7-9 ophæves.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker indledningsvist, at de foreslåede bestemmelser vil udgøre bemyndigelser til de konkrete regler, som vil kunne fastsættes til implementering af energieffektivitetsdirektivets forpligtelser om energieffektivitetskrav m.v. i offentlige udbud. De konkrete krav vil således først fastsættes ved bestemmelseernes udmøntning. Ved kravenes udmøntning vil der anlægges en minimumstilgang, således at der ikke vil stilles krav, der går videre end de krav, som Danmark er forpligtet til at fastsætte i medfør af energieffektivitetsdirektivet. De nye udbudsforpligtelser er fastsat i energieffektivitetsdirektivet som en del af en række bestemmelser om den offentlige sektors rolle som forbillede.

Udmøntningen af de foreslåede bestemmelser vil ske i forbindelse med bekendtgørelsesudarbejdelsen. Det er således først der, at der vil tages stilling til de endelige krav, som vil skulle fastsættes. I den proces vil reglerne som udkast sendes i høring, hvortil der igen vil være mulighed for at komme med bemærkninger.

Med hensyn til kravet om offentliggørelse bemærkes, at det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets forståelse, at det vil være tilknyttet de offentliggørelseskrav, som i forvejen påhviler offentlige ordregivere ved offentlige udbud om offentliggørelse i Tenders Electronic Daily (TED), og at der blot vil være tale om et nyt felt, som vil skulle udfyldes. Offentliggørelsen vil sikre transparens overfor bl.a. borgere og interessenter.

De nye regler vil blive introduceret med vejledende materiale. Der vil være fokus på at sikre en sammenhængende indsats, der vil kunne lette de ordregivende myndigheders administration.

Med hensyn til eventuelle konsekvenser for markedet bemærkes, at regler svarende til dem, der vil fastsættes i Danmark, vil fastsættes på tværs af EU, idet de vil følge af EU-forpligtelser. Det forventes, at de vil kunne være med til at understøtte markedsudviklingen af produkter, tjenester, bygninger og bygge- og anlægsarbejder med høj energieffektivitet. Det er endvidere forventningen, at det faldende energiforbrug, som vil følge af energieffektivitetskra-vene, over tid som udgangspunkt vil føre til samlede besparelser for de offentlige ordregi-vere.

Såfremt de udmøntende krav vil føre til økonomiske udgifter, herunder for kommuner og re-gioner, vil de skulle belyses og håndteres i forbindelse med processen for bekendtgørelsens udarbejdelse.

Med hensyn til ophævelsen af bemyndigelserne i § 21, stk. 1, nr. 7-9, lov om fremme af energibesparelser i bygninger, jf. lovbekendtgørelse nr. 1923 af 8. oktober 2021, bemærkes, at de indholdsmæssigt vil kunne rummes inden for den foreslåede § 12 i lovforslagets § 1, nr. 4, således at disse bestemmelser om energieffektivitet i offentlige udbud samles i én lov.

Ad nr. 5: Bemyndigelser til at fastsætte regler om finansierings-, informations- og tekniske aktiviteter for at fremme energieffektivitet

Danske Regioner mener, at det er vanskeligt at vurdere potentielle implikationer af bemyndigelsen om fastsættelse af regler om finansierings-, informations- og tekniske aktiviteter, da der mangler klarhed over hvilke finansieringsmekanismer, der skal understøtte implementeringen af energieffektivitetsdirektivet. Danske Regioner opfordrer til, at rammerne for indsamling af data gøres simple, så der ikke kommer nye administrative opgaver for regionerne. Dertil opfordrer de til gennemsigtighed og transparens ift. finansieringsinstrumenter, der skal bidrage til understøttelse af implementeringen af direktivet. Danske Regioner ønsker, at Europa-Kommissionens henstilling om, at medlemsstaterne skal støtte de offentlige organer, inddrages i den danske implementering af direktivet.

KL anbefaler, at finansiering og teknisk assistance udformes, så det i videst muligt omfang understøtter kommunernes eksisterende arbejde.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at den del af lovforslaget, som omhandler indsamling af data om finansiering af energieffektivitet, jf. lovforslagets § 1, nr. 20, udgår af lovforslaget, da den påkrævede data forventes at kunne fremskaffes ved bearbejdning af eksisterende og allerede tilgængelig data. Ift. de øvrige bemærkninger i høringssvarene, så vil disse blive inddraget under det videre arbejde med lovforslaget.

Ad nr. 6: Bemyndigelser til at fastsætte regler om anvendelse af princippet om energieffektivitet først

Danske Regioner mener, at der ifm. anvendelse af princippet om energieffektivitet først kan opstå behov for at nuancere afvejningen af hensyn til regionernes opgaver (fx hensyn til patienter og levering af sundhedsydelser) som det primære princip over for energieffektivitet. Dertil mener Danske Regioner, at der kan være behov for at tage konkret stilling til anvendelse af princippet om energieffektivitet først i takt med, at udmøntningen af de foreslåede bemyndigelser foreligger. Danske Regioner forudsætter i den forbindelse kompensation svarende til de afledte økonomiske konsekvenser, der følger af den konkrete udmøntning.

KL understreger, at der er behov for at bevare kommunernes selvbestemmelse, og at kommunerne kan træffe politiske beslutninger, som bedst tilgodeser deres lokale behov ift. anvendelse af princippet om energieffektivitet først.

Forsyningstilsynet vurderer, at princippet om energieffektivitet først ikke er konkret defineret, derfor vurderer de, at varetagelsen af anvendelsen af princippet bør ske omkostningseffektivt. Forsyningstilsynet forstår desuden, at de "større investeringsbeslutninger", der nævnes fsva. anvendelse af princippet, tolkes som investeringsbeslutninger med en værdi af mere en 100 mio. € eller 175 mio. € for infrastrukturprojekter for energisystemer.

Landbrug & Fødevarer giver udtryk for et ønske om, at princippet om energieffektivitet først i højere grad vil skulle integreres i hhv. elforsyningsloven og gasforsyningsloven, herunder ift. kravene til transmissions- og distributionsvirksomhedernes net- og systemplanlægning og investeringsbeslutninger. Dertil ønsker Landbrug & Fødevarer at vide mere om, hvordan princippet forholder sig til den seneste justering af elforsyningsloven, hvor netselskaber får et tillæg til deres indtægtsramme ud fra et hensyn til øget elektrificering. Landbrug & Fødevarer ønsker generelt at vide mere om, hvordan den kommende netmodel forholder sig til princippet.

Energiforum Danmark bemærker, at der mangler hjemmel til definition af princippet om energieffektivitet først.

Foreningen af Rådgivende Ingeniører mener, at anvendelsen af princippet om energieffektivitet først skal tage hensyn til effektiviseringer i forbrugs- og forsyningssektoren og fremhæver i den sammenhæng en række energieffektive investeringer, som de mener bør ligestilles og vurderes ift. hinanden og ift. alternative investeringer i produktions- og distributionsanlæg.

Dansk Industri fremhæver, at der i Europa-Kommissionens henstilling om implementering af energieffektivitetsdirektivets artikel 3 bl.a. står, at medlemsstaterne kan udvide anvendelsen af princippet om energieffektivitet først ved fx at sænke tærsklerne for, hvornår princippet skal anvendes. Dansk Industri vurderer, at der er et betydeligt energieffektivitetspotentiale, som både er relevant ift. implementering af direktivets artikel 3 og artikel 8 om energispareforpligtigelsen.

SYNERGI mener, at anvendelsen af princippet om energieffektivitet først bør præciseres, og foreslår at dette gøres ved at fastsætte regler for gennemførelsen af princippet. SYNERGI opfordrer til, at princippet anvendes ambitiøst og ikke kun til, hvad der vurderes som absolut nødvendigt for at overholde forpligtelsen.

Green Power Denmark mener, at elforsyningsloven allerede bør overholde kravet fra energieffektivitetsdirektivet om anvendelse af princippet om energieffektivitet først, da de mener, at anvendelsen skal ske ud fra en afvejning af bl.a. forsyningssikkerhed og samfundsøkonomi samt en overordnet ramme om rimelighed. Green Power Denmark opfordrer derfor til, at lovbemærkningerne blødes op, og mener at lovbemærkningerne nu skriver, at der ikke i dansk ret er adgang til fastsættelse af regler om anvendelsen af princippet. Green Power Denmark vil bede Energistyrelsen bekræfte, at implementeringen af princippet sker under hensyn til elforsyningslovens formålsparagraf, som ikke ønskes ændret.

Green Power Denmark mener, at implementeringen af princippet om energieffektivitet først sker på tværs af relevante bestemmelser i lovforslaget. Dertil mener de, at formålet med princippet om energieffektivitet først kun kan opnås ved, at der fastsætte regler om, at offentlige anlægsprojekter skal indeholde en vurdering af omkostninger til ændring af eksisterende infrastruktur. Green Power Denmark mener også, at når princippet implementeres, skal offentlige institutioner tage højde for både de økonomiske og energimæssige omkostninger forbundet med det pågældende projekt. Green Power Denmark mener, at bl.a. anlægsprojekter fra offentlige myndigheder bør forholde sig til eksisterende forsyningsnet og synliggøre eventuelle økonomiske og energimæssige omkostninger. Green Power Denmark mener, at både private og offentlige aktører skal underlægges samme krav om synliggørelse af energiforbrug/energioptimering.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet anerkender, at der ved anvendelsen af princippet om energieffektivitet først kan være hensyn til andre samfundsinteresser, som har forrang for energieffektivitet, herunder økonomiske og sundhedsmæssige perspektiver og andre socio-økonomiske faktorer. Dette harmonerer med energieffektivitetsdirektivets præambelbetragtning nr. 21, hvori det fremgår, at princippet altid bør anvendes ud fra en rimelighedsbetragtning.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at det i bemærkningerne til lovforslaget fremgår, at energieffektivitet i høj grad allerede er et hensyn, som tages i betragtning. Elforsyningslovens og gasforsyningslovens formål er bl.a. at fremme effektiv energianvendelse, jf. hhv. § 1, stk. 2, nr. 3, og § 1, stk. 2, hvorfor princippet om energieffektivitet først allerede anses for at være indarbejdet i de krav, som de kollektive elforsyningsvirksomheder og gastransmissionsselskaber, systemoperatører og gasdistributionsselskaber er underlagt i henhold til elforsyningsloven og gasforsyningsloven.

Det er således vurderingen, at de ikke skal ændre deres planlægning som følge af direktivet, om end de skal leve op til visse forpligtelser, jf. nedenstående.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har dog ikke hjemmel i elforsyningsloven og gasforsyningsloven til at fastsætte regler på baggrund af energieffektivitetsdirektivets forpligtelser i

henhold til artikel 3 og artikel 27, hvorfor der med nærværende lovforslag skabes hjemmel til at fastsætte regler fsva. artikel 3 og 27.

Fsva. anvendelse af princippet om energieffektivitet først henviser Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet til energieffektivitetsdirektivets præambelbetragtning nr. 21, hvori det fremgår, at princippet "bør anvendes ud fra en rimelighedsbetragtning, og at kravene fastsat i direktivet ikke bør pålægge medlemsstaterne overlappende eller modstridende forpligtigelser, hvis anvendelsen af princippet sikres direkte af anden lovgivning". I den forbindelse bemærker Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, at energieffektivitet allerede indgår som led i en række sektorer via sektorlovgivningen, der stiller konkrete krav til aktørerne om at vælge energieffektive alternativer. Fx stilles der i bygningssektoren krav om energieffektivitet, og der er krav til produkters energimæssige ydeevne og krav til det offentlige om energieffektive valg ved indkøb m.v. Ydermere henvises til den ovenfor beskrevne henstilling fra juli 2024, hvori det bl.a. fremgår, at cost-benefit-metoder evt. kan fremmes ved udarbejdelse af retningslinjer, samt at "i stedet for at stille krav om anvendelse af princippet gennem obligatoriske vurderinger bør private større investeringsbeslutninger være drevet af målrettede politiske incitament". Derfor mener Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, at der er mange sektorer, hvor princippet allerede anvendes i dag, og at modellen for implementering af energieffektivitetsdirektivets artikel 3 vil skulle udmøntes under hensyntagen til den omtalte præambelbetragtning 21 for at undgå dobbeltregulering og for at sikre den mest hensigtsmæssige implementering.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at det i energieffektivitetsdirektivets artikel 3, stk. 1, angives, at der skal foretages en vurdering af energieffektivitetsløsninger, herunder ressourcer og systemfleksibilitet på efterspørgselssiden, og at dette skal gøres ved planlægning, politikker og større investeringsbeslutninger til en værdi af mere end 100 mio. € eller 175 mio. € for transportinfrastrukturprojekter. Desuden angives bl.a. i Kommissionens henstilling fra juni 2024 om retningslinjer for fortolkningen af artikel 3 for så vidt angår princippet om energieffektivitet først, at "energieffektivitetsløsninger kan forstås som teknologier, processer og praksis, der over tid reducerer eller flytter den mængde energi, der er nødvendig for at opnå samme niveau af ydeevne, tjeneste eller varer". Med dette forstår Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, at de alternative beslutninger, der i visse tilfælde kan overvejes i forbindelse med anvendelse af princippet om energieffektivitet først, skal kunne opnå samme mål som den oprindelige beslutning. I forpligtelsen er der ikke et krav om at vælge det alternativ, der er mest energieffektivt.

Det bemærkes, at princippet om energieffektivitet først er defineret i elmarkedsdirektivets artikel 2, nr. 2, og gasdirektivets artikel 2. nr. 76, hvor der henvises til artikel 2, nr. 18, i forordning (EU) 2018/1999. Heraf fremgår, at "i forbindelse med energiplanlægning og med alle beslutninger om energipolitik og energiinvestering i videst muligt omfang at tænke i alternative omkostningseffektive energieffektivitetsforanstaltninger for at gøre energieforsyning mere effektive, navnlig ved hjælp af omkostningseffektive energibesparelser i slutanvendelsen, initiativer vedr. efterspørgselsreaktion og mere effektiv omdannelse, transmission og distribution af energi, samtidig med at målsætningerne i disse beslutninger fortsat nås".

For så vidt angår spørgsmål fra høringssvar fra Landbrug & Fødevarer vedr. princippet om energieffektivitet først, bemærker Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet at det ikke forholder sig til netselskabers tillæg til indtægtsrammen. Energistyrelsens kommende netmodel skal simulere elektricitetens vej igennem elnettet. Netmodellen skal give Energistyrelsen forudsætningerne for at kunne monitorere og fremskrive kapaciteten og investeringsbehovet i eldistributionssystemet og dermed levere et datagrundlag til at beregne netvirksomhedernes fremtidige økonomiske ramme. Idet forpligtelser i henhold til princippet om energieffektivitet

først endnu ikke er implementeret, og den kommende netmodel er en netteknisk model, forholder denne sig ikke til princippet om energieffektivitet først.

Ad nr. 7: Bestemmelser om ændring af Rådet for Energieffektiv Omstilling (REO)

Danske Regioner opfordrer til, at regionerne fremover bliver en del af REO og mener, at regional deltagelse i rådet kan være en mulighed for at synliggøre og dele erfaringer om vilkår, rammer og præmisser, som knytter sig til arbejdet for øget energieffektivitet og energibesparelser i regionernes bygningsmasse.

BL – Danmarks Almene Boliger finder det positivt, at REO fremover skal kunne yde rådgivning om aktiviteter i relation til sårbare grupper, men anbefaler, at termen "socialt boligbyggeri" erstattes med "almene boliger", alternativt at "og personer, som bor i socialt boligbyggeri" udgår af bestemmelsen.

Forbrugerrådet Tænk og Energiforum Danmark opfordrer til, at REO får en bevilling til at understøtte aktiviteter med rådgivning ift. sårbare grupper. Energiforum Danmark mener dertil, at Energistyrelsen skal tildeles en øremærket bevilling til understøttelse af REOs nye aktiviteter, og at det bør afklares, hvor det faglige ansvar for den pågældende rådgivning skal placeres.

Foreningen af Rådgivende Ingeniører mener, at det er afgørende at det sikres, at REO får de nødvendige ressourcer, og at REO enten styrkes med sekretariatsbistand eller tildeles midler til at gennemføre og/eller indkøbe de nødvendige analyser og udredninger. Foreningen af Rådgivende Ingeniører ønsker fortsat at være en del af REO.

KL forbeholder sig retten til at kunne stå uden for eventuelle anbefalinger fra REO rettet mod kommunerne.

Dansk Industri støtter intentionerne med ændring af REO, der medfører en udvidelse af rådets arbejdsområder, så det også kan yde rådgivning til regionale og lokale beslutningstagere ift. sårbare grupper, men at udvidelser i rådets arbejdsområder bør følges op af en udvidelse af faglig og administrativ support. Dansk Industri foreslår, at REO hurtigst muligt får som opgave at rådgive ministeren om definitionen, aktiviteterne, m.v. ift. sårbare grupper.

SYNERGI bakker ligeledes op om udvidelsen af REO's ansvarsområde, og at der afsættes ressourcer, som rådet kan disponere over til udarbejdelse af analyser og udvidet sekretariatsbetjening.

Vedvarende Energi støtter, at REO's opgaver udvides fsva. rådgivning om sårbare grupper, men mener også, at REO fortsat skal arbejde for at styrke koordineringen og fremme udviklingen af den samlede energisparerindsats.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at Rådet for Energieffektiv Omstilling (REO) fortsat vil have til formål at rådgive om energibesparelser og energieffektivitet. Det har været et fælles ønske fra både rådsmedlemmer og klima-, energi- og forsyningsministeren,

at REO får udvidet sit rådgivningsområde til yderligere at omhandle energieffektivitet bredere set end energibesparelser, med henblik på at levere mere aktuel og anvendelig rådgivning. REO kan med forretningsorden fra 1. januar 2025 selv beslutte formatet for rådgivning. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at der ikke er tale om en udvidelse af rådgivningsopgaven, men nærmere de emner som Rådet har mulighed for at rådgive omkring. Opgaven vedrørende sårbare grupper vurderes at være af begrænset omfang, og ministeriet vurderer derfor samlet set, at lovforslaget ikke medfører behov for yderligere ressourcer til REO.

Med hensyn til inddragelse af regionale aktører som rådsmedlemmer vil sekretariatet for REO tage kontakt til Danske Regioner for at fortsætte dialogen om dette.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker endvidere, at "personer, der bor i socialt boligbyggeri" er den formulering, som fremgår af energieffektivitetsdirektivet, men ministeriet er enig i, at formuleringen "personer, der bor i alment boligbyggeri" i en dansk sammenhæng vil være mere retvisende, og lovforslaget justeres derfor i overensstemmelse hermed.

Ad nr. 8: Bestemmelser, herunder bemyndigelser, om kontraktlige forbrugerrettigheder for fjernvarme, fjernkøling og varmt brugsvand

Dansk Fjernvarme og KL bemærker, at energieffektivitetsdirektivets krav om kontraktlige forbrugerrettigheder for varme, køling og varmt brugsvand i høj grad allerede opfyldes i dag, og opfordrer til, at der fastsættes regler, der lægger sig tæt op ad de gældende regler og praksis, og at de nye regler tilpasses de danske forhold.

Frederiksberg Forsyning opfordrer til, at der indsættes eller henvises til en definition af slutkunder og slutbrugere i den nye lov om varmeforsyning og lov om fjernkøling for at undgå misforståelser og for at opnå ensartethed med eksisterende regulering om levering af fakturerings- og forbrugsoplysninger. Endvidere opfordrer Frederiksberg Forsyning til, at det ikke bliver fjernvarme- eller fjernkøleleverandørens ansvar, at slutbrugere får et resumé af de vigtigste kontraktbestemmelser, herunder priser og tariffer, som lovforslaget ellers foreslår nu, men den faktureringsansvarliges ansvar, hvilket også flugter med den eksisterende ansvarsfordeling om levering af fakturerings- og forbrugsoplysninger.

SYNERGI opfordrer til, at lovforslaget tildeler ministeren beføjelser vedr. brugernes adgang til data om fjernvarme og fjernkøling for at understøtte forsyningsdigitaliseringsprogrammets arbejde med frisættelse af data.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at det følger af energieffektivitetsdirektivets artikel 21, at Danmark skal sikre, at slutkunder og slutbrugere tildeles en række rettigheder med henblik på at styrke beskyttelsen af forbrugere af fjernvarme, fjernkøling og varmt brugsvand.

Med lovforslaget lægges der op til, at den grundlæggende ret til en kontrakt med fjernvarme- og fjernkølingsleverandøren samt et resumé af de vigtigste kontraktbestemmelser, herunder priser og tariffer, fastsættes som materiel bestemmelse i varmeforsyningsloven og ved bemyndigelse i fjernkølingsloven. Endvidere indføres der bemyndigelser i varmeforsynings- og fjernkølingsloven, som gør det muligt at fastsætte de nærmere regler om forbrugerrettigheder og krav til kontraktens indhold på bekendtgørelsesniveau på samme

måde, som det i dag kendes fra el- og gassektoren. Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at dette sikrer den bedste efterlevelse af direktivets krav, og at det samtidig skaber parallelitet på tværs af forsyningsområder.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet noterer sig, at energieffektivitetsdirektivets krav om kontraktlige forbrugerrettigheder for fjernvarme og varmt brugsvand i høj grad allerede efterleves af fjernvarmeleverandørerne i dag. Ministeriet bemærker endvidere vigtigheden i, at reglerne fra direktivet ordlydsimplementeres for at følge praksis for implementering af EU-lovgivning, og at der derfor er begrænset mulighed for at fravige ordlyden i direktivet.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet er enige i, at der bør henvises til definitionen af slutkunder og slutbrugere i den nye varmeforsynings- og fjernkølingslov med henblik på at undgå misforståelser og for at opnå ensartethed med eksisterende regulering om levering af fakturerings- og forbrugsoplysninger. Dette er derfor præciseret i lovforslagets bemærkninger.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet er desuden enige i bemærkningen vedrørende, at fjernvarme- eller fjernkøleleverandøren ikke skal have ansvaret for, at slutbrugere modtager et resumé af de vigtigste kontraktbestemmelser, herunder priser og tariffer. Dette skyldes, at det er uhensigtsmæssigt, at fjernvarme- eller fjernkøleleverandøren potentielt skal sende individuelle oplysninger om kontrakt og priser til flere tusinder af forskellige slutbrugere. Endvidere flugter det ikke med den eksisterende ansvarsfordeling for levering af fakturerings- og forbrugsoplysninger fra Bekendtgørelse om energivirksomheder og bygningsejeres oplysningsforpligtelser overfor slutkunder og slutbrugere om energiforbrug og fakturering m.v. Lovforslaget er derfor tilrettet således, at ministeren får bemyndigelse til at fastsætte regler om bl.a. videredeling af oplysninger af de kontraktlige rettigheder, hvorefter den konkrete ansvarsfordeling vil blive fastsat på bekendtgørelsesniveau. Det forventes endvidere, at der vil blive fastsat regler om, hvordan relevante kontraktoplysninger videregives i tilfælde, hvor forbrugeren ikke er i et direkte kundeforhold med en fjernkølings- eller varmedistributionsvirksomhed. Det kan fx være en ejerforening, når denne er i direkte kundeforhold med leverandøren, der bliver ansvarlig herfor.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker endvidere, at energieffektivitetsdirektivet ikke omhandler brugernes adgang til data om fjernvarme og fjernkøling og forsyningsdigitaliseringsprogrammets arbejde med frisættelse af data, hvorfor det falder uden for lovforslaget at håndtere dette.

Ad nr. 9: Bestemmelser, herunder bemyndigelser, om kommunal varme- og køleplanlægning

Frederiksberg Forsyning og Dansk Fjernvarme ser positivt på udarbejdelsen af kommunale køleplaner, men ønsker afklaring af, om kommunale køleplaner vil være på samme niveau som kommunale varmeplaner, hvor specifikke områder er udlagt til visse typer af varmeforsyning. Da fjernkøling er et kommercielt område, vil det ifølge Frederiksberg Forsyning være vanskeligt at udlægge områder til enten fjernkøling eller individuel køling, da det vil begrænse selskabernes muligheder – både dem, der leverer fjernkøling, og dem, der leverer individuel køling.

Frederiksberg Forsyning bemærker i forlængelse heraf, at fjernkøling er et kommercielt område, og foreslår derfor en model, hvor køleplanen sætter rammerne for, hvor der er områder, som egner sig til fjernkøling, uden at udlægge områder til enten fjernkøling eller individuel køling.

Dansk Fjernvarme opfordrer til, at der skabes en klar balance i kommunernes opgave som planmyndighed for både varme og køling, så begge områder sikres samme kvalitet.

Frederiksberg Forsyning fremhæver, at det er uhensigtsmæssigt, at fjernkøleselskaberne ikke kan eje varmepumper til samproduktion af varme og køling. De argumenterer for, at fjernkøleselskaberne ikke må eje varmepumper, da dette medfører, at selskabet bliver en varmeproducent, hvilket ikke er tilladt for et kommercielt selskab, fordi fjernvarmeselskaber er monopolregulerede. De opfordrer til, at køle- og varmepumper til produktion af fjernkøling og sideløbende udnyttelse af overskudsvarme fritages fra definitionen af varmeproduktionsanlæg i § 2 i varmeforsyningsloven.

Foreningen af Rådgivende Ingeniører støtter, at myndighedsgodkendelsen til fjernkøling lægges over til kommunerne, men påpeger også, sammen med KL, at det bør fremgå af en kommende bekendtgørelse, at køling bør sammentænkes med planlægningen af varmeforsyningen. Endvidere bemærker KL og Dansk Fjernvarme, at kommunal køleplanlægning bør tænkes sammen med de nye krav om cost-benefit-analyser for udnyttelse af overskudsvarme.

Foreningen af Rådgivende Ingeniører bemærker, at det i en kommende bekendtgørelse bør præciseres, at de kommunale køleplaner bør indeholde planer for opsætning og anvendelse af energilagring, herunder at energilagring skal integreres som en nøglekomponent i forsyningen, hvis det er kost-effektivt for den enkelte case. Foreningen af Rådgivende Ingeniører og Vedvarende Energi mener endvidere, at det er uklart i lovforslaget, hvad konsekvensen er, hvis et fjernkølingssystem ikke kan anses som effektivt, og at det er uklart, hvordan ministeren vil fastsætte regler om kriterierne for effektive fjernvarmesystemer.

HOFOR fremhæver, at fjernkøling i modsætning til fjernvarme- og vandsektoren ikke er et monopol, men fungerer på kommercielle vilkår, hvorfor det ikke skal omtales på samme måde som fjernvarme. HOFOR mener, at det vil være konkurrenceforvridende at sidestille fjernkøling med fjernvarme, da fjernkøling ikke bør reguleres anderledes end konkurrerende køleløsninger. HOFOR støtter endvidere, at planer for fjernkøling som minimum bør tage hensyn til den relevante eksisterende energiinfrastruktur og foreslår, at det tillades, at der kan gives mulighed for at krydse kommunegrænser, der hvor det markeds-mæssigt giver mening.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at det følger af energieffektivitetsdirektivets artikel 25, at kommuner med mere end 45.000 indbyggere skal udarbejde køleplaner. Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at den positive forpligtelse til at udarbejde kommunale køleplaner i direktivet er så tilstrækkelig klar og entydig til, at den bør fastsættes med en bestemmelse i fjernkølingsloven, mens de konkrete krav til afgrænsning og indhold af de kommunale køleplaner vil blive udmøntet på bekendtgørelsesniveau. Det er Ministeriets forventning, at bemyndigelsen vil blive anvendt til at fastsætte en række nærmere forhold, som planerne bør indeholde. Der er dog ikke på nuværende tidspunkt taget endeligt stilling til de konkrete forhold, som køleplanerne bør indeholde, men det forventes, at der i udmøntningen af reglerne vil blive taget højde for administration og ressourceforbrug i kommunerne, herunder at direktivet implementeres ud fra et minimumsperspektiv.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at lovforslaget ikke er til hinder for, at den kommunale varme- og køleplanlægning, herunder godkendelse af planerne, kan sammentænkes. Tilsvarende gælder for den kommunale varme- og køleplanlægning og cost-benefit-analyserne. Det bemærkes endvidere, at direktivet ikke stiller krav til, på hvilket niveau varme- og køleplanerne skal udarbejdes, herunder om planerne skal indeholde en konkret udlægning af områder til enten kollektiv eller individuel varme- og køleforsyning, hvorfor det ikke forventes at blive præciseret yderligere i lovforslaget. Hertil skal det yderligere bemærkes, at det ikke forventes, at der i udmøntningen af bemyndigelsen vil blive fastsat regler om, at køleplanerne skal indeholde en konkret udlægning af områder til kollektiv og individuel køleforsyning.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker endvidere, at regler om kriterier for effektive fjernvarme- og fjernkølesystemer vil blive udmøntet på bekendtgørelsesniveau, herunder hvilke kriterier som vil være gældende. Ministeriet kan desuden oplyse, at det forventes, at definitionen på effektive fjernvarme- og fjernkølesystemer fra direktivets art. 26, stk. 1 vil blive anvendt i udmøntningen af den foreslåede bemyndigelse. Det er den samme opgørelsesmetode, som Danmark allerede anvender i dag.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet er enige i, at det bør fremgå af lovforslaget, hvilke konsekvenser det vil have, hvis ikke et system efterlever kriterierne for effektive fjernvarme- og fjernkølesystemer. En af konsekvenserne, som allerede er gældende i dag, er, at et fjernvarmesystem ikke vil kunne få støtte fra fjernvarmepuljen, hvis ikke systemet efterlever kriterierne. Dette er indarbejdet i lovforslagets bemærkninger. Endvidere kan der henvises til energieffektivitetsdirektivets artikel 26, stk. 5, hvor det fremgår, at ineffektive fjernvarmesystemer skal udarbejde en plan for, hvordan systemet kan blive effektivt.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker herudover, at energieffektivitetsdirektivet ikke omhandler regler for køle- og varmepumper til produktion af fjernkøling og udnyttelse af overskudsvarme, hvorfor det falder uden for lovforslaget at håndtere. Ministeriet bemærker desuden, at det er præciseret i lovforslagets bemærkninger, hvordan kommuner kan vælge at udarbejde køleplanerne på tværs af kommunegrænser, men at det ikke er et krav i direktivet, hvorfor det ikke giver anledning til at ændre i eksisterende regler om kommunal planlægning, ejerskab og drift af fjernkølevirksomheder uden for kommunegrænser.

Ad nr. 10: Bemyndigelser til at fastsætte regler om cost-benefit-analyser og overskudsvarme m.v.

Frederiksberg Forsyning bemærker, at det er uhensigtsmæssigt, at der i fjernkølingsloven indsættes en bemyndigelse til at fastsætte regler for datacentres udnyttelse af overskudsvarme, medmindre datacentre skal anses som fjernkølingsanlæg. Frederiksberg Forsyning foreslår derfor, at bemyndigelsen evt. skal ændres til, at "Klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter regler for fjernkølingsanlægs udnyttelse af overskudsvarme eller andre former for genindvinding af overskudsvarme". Frederiksberg Forsyning bemærker også, at cost-benefit-analyser ikke bør foretages af fjernkølingsanlægget, men af det fjernvarmeselskab, der måtte skulle aftage overskudsvarme fra fjernkølingsanlægget.

HOFOR støtter op om, at det skal undersøges, om det er muligt at udnytte eventuelle synergier som fx overskudsvarme i forbindelse med fjernkøling, da der ofte kan være en fornuftig businesscase bl.a. pga. den hensigtsmæssige placering nær et fjernvarmenet.

HOFOR gør opmærksom på, at det er vigtigt, at det overvejes, hvordan fremme af synergier mellem overskudsvarme og fjernkøling gøres nemmere at gennemføre i praksis.

Dansk Erhverv påpeger, at det er vigtigt, at regler om cost-benefit-analyser medtager alle relevante forhold for at sikre anvendelse af overskudsvarme fra datacentre. Dansk Erhverv, Datacenter Industrien og Dansk Industri bemærker, at mulighederne for at anvende overskudsvarme skal baseres på konkrete vurderinger frem for generelle krav til alle datacentre. Herunder påpeger Dansk Industri og Datacenter Industrien vigtigheden i, at cost-benefit-analysen også tager højde for, om der er en aftager til overskudsvarmen, der kan opfylde de nødvendige tekniske parametre for implementeringen mv. Datacenter Industrien påpeger, at der bør tages hensyn til eksisterende infrastruktur eller konkrete planer om ny infrastruktur, samt at cost-benefit-analysen skal være 'bred', så den tager højde for hele værdikæden, herunder også miljømæssige, sociale og økonomiske konsekvenser for det lokale samfund og alle de involverede parter.

SYNERGI anfører, at reglerne vedr. udnyttelse af overskudsvarme fra datacentre bør blive ambitiøse, og er kritiske overfor, at lovforslaget fastsætter bemyndigelse til, at visse anlæg kan fritages fra at udarbejde en cost-benefit-analyse for udnyttelsen af overskudsvarme, og begrunder dette med, at det netop er cost-benefit-analysen, der skal afgøre, om det er teknisk og økonomisk gennemførligt at udnytte overskudsvarmen. Dansk Industri bakker omvendt op om, at visse anlæg kan fritages fra at udarbejde en cost-benefit-analyse, hvis de pågældende anlæg eksempelvis allerede anvender overskudsvarme, eller hvis det vurderes uhensigtsmæssigt at undersøge muligheden for at udnytte overskudsvarme i tilfælde af, at anlægget ligger for langt væk fra et fjernvarmenet.

Dansk Fjernvarme opfordrer til, at udarbejdelsen af cost-benefit-analyser skal ske på systemniveau og ikke på anlægsniveau, som det fremgår af lovforslaget nu, da der kan være tilfælde, hvor det vil være svært at se gevinsten i at udnytte overskudsvarme, hvis kost-effektiviteten kun analyseres på anlægsniveau.

Dansk Industri bemærker, at kravet om udnyttelse af overskudsvarme fra datacentre kun skal gælde, hvis cost-benefit-analysen viser, at det er teknisk og økonomisk gennemførligt, herunder at dette skal vurderes fra sag til sag.

Dansk Erhverv, Datacenter Industrien, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Dansk Industri og SYNERGI er positivt stemte over for regler, der skal øge udnyttelsen af overskudsvarme og bemærker, at det bør ses i sammenhæng med det eksisterende prisloft på overskudsvarme, som opfattes som en hindring for udnyttelsen af overskudsvarme. Dansk Industri og Datacenter Industrien bemærker i den forbindelse, at det følger af direktivet, at medlemsstaterne skal tilsinde at fjerne hindringer for udnyttelsen af overskudsvarme og yde støtte til anvendelsen af overskudsvarme, hvis anlæggene planlægges opført eller renoveret.

Forbrugerrådet Tænk støtter anvendelsen af overskudsvarme i fjernvarmesektoren, hvor det giver mening, men er stærkt bekymrede over at fjerne prisloftet på overskudsvarme, da det kan resultere i ringere forbrugerbeskyttelse, potentielt højere forbrugerpriser samt usikkerhed om, hvorvidt udnyttelse af overskudsvarme reelt bidrager til den grønne omstilling.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet er enige i Frederiksberg Forsynings bemærkning om, at det er uhensigtsmæssigt, at der indsættes en bemyndigelse til at fastsætte regler om datacentres udnyttelse af overskudsvarme i lov om fjernkøling. Ministeriet vurderer, at bemærkningen giver anledning til at justere lovforslaget, således at bemyndigelsen i lov om fjernkøling udgår. Hvad angår barrierer for udnyttelse af overskudsvarme fra fjernkøling, ligger dette således uden for rammerne af nærværende lovforslag.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at det ikke er fjernkølingsvirksomheden eller fjernvarmevirksomheden, som skal udarbejde cost-benefit-analyser vedr. udnyttelse af overskudsvarme. Det vil være den virksomhed, som har ansvaret for driften af de oplyste anlæg (industri anlæg, servicefaciliteter og datacentre), som også har ansvaret for, at der bliver udarbejdet en cost-benefit-analyse, når anlægget opføres eller gennemgår en omfattende renovering. Dette fremgår også af direktivet og vil blive præciseret i lovforslaget.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet noterer sig bemærkningerne om den konkrete udmøntning af reglerne for cost-benefit-analyser, herunder evt. fritagelsesmuligheder, og bemærker, at der vil blive taget stilling til fritagelsesmulighederne i forbindelse med det videre arbejde med implementeringen på bekendtgørelsesniveau. Ministeriet bemærker videre, at direktivet så vidt muligt skal ordlydsimplementeres, uden at udmøntningen fraviger for meget fra direktivteksten. Dette gælder bl.a. for cost-benefit-analyserne, som skal udarbejdes på anlægsniveau og ikke på systemniveau, da der ellers er risiko for en overimplementering af direktivet, herunder flere økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at reglerne i direktivet om bl.a. at tilsigte at fjerne hindringer for overskudsvarme allerede efterleves. I denne vurdering lægges der bl.a. vægt på, at bestemmelsen bruger ordlyden "tilsigter", hvilket betyder, at der ikke er direkte krav om, at Danmark skal fjerne alle hindringer for udnyttelse af overskudsvarme. Det er Ministeriets tolkning, at medlemsstaterne skal forsøge at fjerne uhensigtsmæssige hindringer for udnyttelse af overskudsvarme, hvor det giver mening i kontekst af national lovgivning, miljø og økonomi.

Endvidere kan det fremhæves, at Danmark siden 2019 har fjernet en række hindringer for udnyttelsen af overskudsvarme, fx ved at fjerne overskudsvarmeafgift på elbaseret overskudsvarme og ved en lempeligere afgift på øvrig overskudsvarme. Der er desuden indført en mulighed for afgiftsfritagelse for overskudsvarmeleverandører, der indgår i Energistyrelsens Energieffektiviseringsordning. Derudover er overskudsvarmeleverandører blevet undtaget fra administrative byrder og Forsyningstilsynets tilsyn.

Øvrige bemærkninger om prisloftet på overskudsvarme ligger uden for rammerne af nærværende lovforslag.

Ad nr. 11: Øvrige bemærkninger

Danske Regioner støtter, at der med lovforslaget tilvejebringes hjemler til brug for implementeringen af energieffektivitetsdirektivet, men udtrykker samtidigt bekymring for, at implementeringen bliver unødigt bureaukratisk, og opfordrer i den sammenhæng til, at mængden af nye regler begrænses, samt at eventuelle nye regler skal tage hensyn til balancen mellem energieffektivitet og de administrative byrder, som nye regler kan medføre. Danske Regioner mener, at implementeringen af direktivet vil medføre nye opgaver og administrative og økonomiske byrder, særligt fsva. direktivets artikel 6 om offentlige

bygninger. Danske Regioner ønsker, at kompensation for byrderne forhandles efter gældende DUT-regler.

Forbrugerrådet Tænk opfordrer til, at energieffektivitet prioriteres højt i energipolitikken, herunder at der skal være gennemsigtighed og let forståelighed ift. energimærkning, hvilket også gælder for bygninger. Dernæst fremhæves, at sårbare grupper kan være særligt udsatte for stigende energipriser, hvorfor der er brug for særlig politisk opmærksomhed på disse grupper.

Dansk Erhverv henviser til Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets køreplan for energieffektivitet fra 2024 hvori det skønnes, at Danmark vil kunne opfylde sine forpligtelser vedr. energispareforpligtelsen, energireduktionsmålet i den offentlige sektor samt EU's fælles energisparemål uden at igangsætte nye tiltag. Dansk Erhverv vurderer, at denne tilgang er utilstrækkelig ift. de samfundsøkonomiske potentialer, der findes i en styrket energieffektivitetsindsats. Dansk Erhverv ønsker generelt en mere ambitiøs implementering af direktivet.

SYNERGI ønsker, at der kommer en status på den fremtidige finansiering af informationsindsatsen om at bevidstgøre om energieffektivitet for borgerne, da finansieringen ifølge Finanslov 2025 står til at bortfalde ved årets udgang.

KL opfordrer til, at der i udformningen af de kommende regler om sårbare grupper tages hensyn til lokale forskelle, så kommunerne kan tilpasse tiltagene til lokalområdernes demografi.

SYNERGI mener, at ministeren bør udnytte beføjelser til at indføre målrettede støtteordninger til sårbare grupper. SYNERGI er uenig i betragtningen om, der forventes at være et lavt antal af husstande, der kan defineres som sårbare grupper, samt at der allerede er en række initiativer og puljer, som disse husstande kan opnå støtte fra. SYNERGI anbefaler i den forbindelse, at der udarbejdes modeller til understøttelse af sårbare grupper med inspiration fra andre lande.

Sproglige justeringer

Dansk Fjernvarme opfordrer til, at ordet spildvarme konsekvensrettes til overskudsvarme i hele lovforslaget, på trods af at direktivet anvender ordlyden spildvarme.

Dansk Fjernvarme og HOFOR bemærker, at der flere steder i lovforslaget henvises til varme, hvor der rettelig bør henvises til køling.

Dansk Fjernvarme bemærker, at der i bemærkningerne på side 202, 4. afsnit, står sætningen "*Operatøren af et fjernvarmesystem er således en varmeforsyningsvirksomhed, som er driftsansvarlig for enten produktion, transmission eller distribution af et fjernvarmesystem.*" Dansk Fjernvarme opfordrer til, at det ændres til "*produktion, transmission eller distribution i et fjernvarmesystem.*" eller "*produktion, transmission eller distribution af fjernvarme.*"

Dansk Fjernvarme opfordrer til, at udtrykket "*primærenergi*" i bemærkningerne på side 201, næstsidste afsnit undgås, og begrundet det med, at definitionen er usikker. Dansk Fjernvarme opfordrer endvidere til, at udtrykket "*reducere distributionstab*" bør undgås eller som minimum betinges, da det forekommer forsimplet, og ikke nødvendigvis vil være problematisk i en forstad, hvis varmen kommer fra solvarme eller overskudsvarme fra eksempelvis industri.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet takker for de øvrige bemærkninger og understreger, at der er fokus på, at hjemlerne, der kommer med nærværende lovforslag, skal bruges til, hvad der vurderes nødvendigt for at implementere energieffektivitetsdirektivet.

Klima-, Energi og Forsyningsministeriet bemærker at interessenter, i relevant omfang, vil blive inddraget i forbindelse med udmøntningen af de bemyndigelser, der forekommer i lovforslaget.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet anerkender, at energimærkning af bygninger er et vigtigt værktøj til energieffektivisering og bemærker, at der løbende er fokus på at udvikle ordningen.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet anerkender bemærkningerne til ordlyden vedr. "spildvarme", "varmeproduktion", "Operatøren af et fjernvarmesystem er således en varmeforsyningsvirksomhed, som er driftsansvarlig for enten produktion, transmission eller distribution af et fjernvarmesystem" og "varme". Ministeriet vurderer, at forslag til ændringer af ordlyd giver anledning til at ændre i lovforslaget.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at udtrykkene "*primærenergi*" og "*reducere distributionstab*" anvendes direkte i direktivet, og ministeriet påpeger vigtigheden i, at bestemmelserne fra direktivet ordlydsimplementeres for at følge gældende praksis for implementering af EU-lovgivning og for at undgå en overimplementering. Ministeriet vurderer derfor, at disse to forslag ikke giver anledning til at ændre i lovforslaget.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at der eksisterer en række støtteordninger såsom Varmepumpepuljen, Energireoveringspuljen m.fl., herunder det netop genindførte håndværkerfradrag (2025), og at sårbare grupper også kan modtage støtte fra disse ordninger. Antallet af husholdninger, som vil blive identificeret som sårbare, vil afhænge af de valgte indikatorer og definitioner, og arbejdet hermed pågår pt. Baseret på det foreløbige arbejde er forventningen, at antallet af sårbare husholdninger, i denne sammenhæng, vil være relativt lavt, men dette arbejde pågår som nævnt stadig.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at Danmark skal leve op til kravene i energieffektivitetsdirektivet. Direktivet omhandler primært krav til energibesparelser, som Danmark til en vis udstrækning allerede ser ud til at indfri, jf. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets køreplan for energieffektivitet fra 2024. Danmark skal også levere energieffektivitet på nye måder, hvor vi bruger energien klogere, får klimaeffekt og sikrer en sund økonomisk balance i klimapolitikken. Energieffektiviseringer – europæisk og globalt – er et vigtigt værktøj til at reducere forbruget af fossile brændsler og Danmark har den viden og erfaring, der kan hjælpe andre lande i mål. Derfor har regeringen ved forhandlingerne i EU om energieffektivitetsdirektivet arbejdet for at løfte ambitionsniveauet for hele EU. Dertil bemærker ministeriet, at den konkrete implementering af energieffektivitetsdirektivet er uden for rammerne af dette lovforslag, der alene bemyndiger klima-, energi- og forsyningsministeren til at udstede de relevante konkrete bekendtgørelser.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at informationsindsatsen er en central del af arbejdet for mere energieffektivitet, da den er med til at sikre veloplyste borgere og fagfolk. Ministeriet bekræfter, at den særskilte bevilling til informationsindsatsen bortfaldt med udgangen af 2024, hvor den fra 2025 finansieres inden for Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets økonomiske ramme. Der vil være en offentlig informationsindsats bestående af online information og vejledning om energibesparelser, herunder information om relevante støttemuligheder, samt værktøjer til beregning og vurdering af relevante energispareprojekter målrettet borgere, virksomheder og offentlige instanser. Dertil blev det på energiforligskredsmøde den 12. november 2024 besluttet at forlænge Videncenter for Energibesparelser i Bygninger til og med 2026.